

[Olav Olsen.]

store og hele tror jeg, man har det bedste Værn mod uretmæssige Prisaftaler i vore Andelsselskaber.

Der er een Ting, der forbavser mig, naar jeg ser de Forslag, vi faar forelagt af dette Ministerium. Jeg forstaaer ikke, at Ministeriet ikke er klar over, at vort Land er inde i en Krisetilstand. Jeg forstaaer ikke, at man ikke er klar over fra socialdemokratisk Side, at vort Landbrug er ikke alene i en Krisetilstand, men i en Katastrofetilstand, som kan betyde Knald eller Fald for en meget stor Procentdel af dets Udovere. Jeg synes, det er saa alvorlige Forhold, at jeg ikke kan undlade at pege paa det her. Jeg synes, de Forslag, vi faar forelagt, er Puslespil i Forhold til Tidens Alvor, og derfor vil jeg gerne have Lov at sige til det højtærede Ministerium: Det er Tid at se paa, hvad der truer vort Land, til at se, hvilken alvorlig Katastrophe der truer vort Landbrug, og dette kan i det lange Løb ogsaa komme til at virke ind paa andre Forhold. Jeg ved ikke, om jeg kan faa Formandens Tilladelse til at oplæse en lille Resolution, der er vedtaget paa et Møde i Kolding i Gaar, hvor jeg var Tilhører, men ikke kunde overvære Slutningen af Mødet, et Møde, indkaldt efter Opfordring af Landbrugsforeningen, og som havde mange Hundrede Landboeres Tilslutning. Man vedtog at „rette en indtrængende Henstilling til Regering og Rigsdag om at nedsætte Skatterne til Stat, Amt og Kommune for at lette det Skattetryk, der hviler paa Landbruget, samt at give Betingelser for, at de haabløse Gældsforpligtelser revideres, saa de vanskeligt stillede Landmænd faar Klarhed over, om de kan fortsætte, eller de maa give op“. Resolutionen er undertegnet af Knud Andersen, Landbrugsforeningens Formand, som Mødets Leder.

Nu skal jeg ikke sige noget om denne Resolution, men naar man holder et saadant Møde, der har faaet mange Hundrede Landmænds Tilslutning, i en Egn, som endnu ikke er hærget af Mund- og Klovesygen, der betyder et yderligere økonomisk Tab for Landbruget, vil man forstaa, at Forholdene i de Egne af Landet, hvor Mund- og Klovesygen raser, er endnu langt værre. Derfor forstaaer vi ikke, at den højtærede Regering kun har saadanne Smaating at byde os, som jeg indrømmer rigtigt ført ud i Livet kan være en Støtte for Erhvervslivet, men som kun er en lille Støtte, og det, man ved dette Møde gerne vilde have, var, at Ministeriet saa,

om der ikke var Mulighed for at bringe Støtten paa anden Maade. Jeg kom under Finanslovens første Behandling med nogle Udtalelser til den højtærede Finansminister, hvori jeg sammen med nogle andre henviste til, hvilken alvorlig Fare der truede Landbruget, og henstillede til ham at tage under Overvejelse, om man ikke kunde lette Landbruget for den faste Skat til Staten, om man ikke kunde ændre Toldloven, denne gamle Toldlov, hvor alle Satsers hovedsagelig hviler paa Vægttold

Formanden: Jeg maa anmode det ærede Medlem om at holde sig noget til det foreliggende Forslag.

Olav Olsen: Jeg skal efterkomme den højtærede Formands Henstilling. Ganske vist berører disse forskellige Spørgsmaal netop det foreliggende Forslag paa saa mange Maader, men det skal jeg altsaa lade ligge.

Vi har jo her i Landet adskillige Virksomheder, som har nøje Berøring med det, dette Lovforslag omhandler — jeg haaber, jeg har Formandens Tilladelse til at omtale dem. Vi har forskellige Monopoler, som trives udmærket under dette Ministerium. Jeg vil gerne spørge den højtærede Handelsminister, hvorfor man ikke søger at indskrænke disse Monopolers Magt over Befolkningen, disse Monopolers Evne til at skære en bred økonomisk Rem af Huden paa os alle sammen. Hvorfor bibeholder man saadant noget? Jeg skal nævne, at vi har et Spritmonopol her i Landet. Jeg kender slet ikke Overenskomsten, saa den skal jeg ikke omtale, men det, jeg gerne vil fremhæve, er Spritprisen, Brændevinsprisen. Det er dog ikke helt uhæderligt, om et enkelt Medlem her i Salen, en enkelt Borger, ønsker at nyde noget Brændevin — de er dog alligevel at betragte som gode Skatteydere, naar de giver saa megen Skat til Staten —, og hvorfor skal det tillades, at et saadant Selskab holder samme Priser, som det har gjort i mange Aar, uden Hensyn til Prisen paa Raaprodukterne. Jeg skal bare nævne, at Byg, som er en af de vigtigste Ting for denne Fabrikation, for 2 Aar siden kostede nogle og tyve Kroner Tønden, og i Aar kan man faa den for omtrent, hvad Fragten fra Rusland er. Det er en saa kolossal Forskel, at man slet ikke forstaaer, at det ikke skulde virke ind paa Varepriserne.

Saa er der et andet Forhold, hvor Staten har tolereret et Monopol, har beskyttet et Monopol. Det er ikke den højtærede